

УКРАЇНА

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
П'ЯТОГО МІЖНАРОДНОГО СЕМІНАРУ З ПИТАНЬ СПРОЩЕННЯ
ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ**

***«ВІД ЛОКАЛЬНОГО РІШЕННЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ
СТРАТЕГІЇ»***

**02 червня 2015 року
Одеса, Україна**

П'ятий міжнародний семінар зі спрощення процедур торгівлі під назвою "Спрощення процедур торгівлі в Україні. Від локального рішення до національної стратегії" був організований в Одесі 02 червня 2015 року Європейською економічною комісією Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН), Урядом України, за підтримки Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine), Асоціації транспортно-експедиторських і логістичних організацій України "УКРЗОВНІШТРАНС" і АТ «ПЛАСКЕ».

У семінарі взяли участь представники ЄЕК ООН, Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM), Організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), Федерації міжнародних експедиторських асоціацій (FIATA), Міжнародного торговельного центру (МТЦ), міністерств і відомств України, професійних асоціацій та ділових кіл, а також запрошені ЄЕК ООН експерти

Попереднє ознайомлення учасників семінару з технологією роботи Одеського морського торговельного порту, побудованої на застосуванні Інформаційної системи портового співтовариства (ІСПС), а також з ключовими робочими місцями ІСПС, дозволило в ході семінару зосередитися на питаннях, пов'язаних з подальшим розвитком Єдиного вікна в національному та міжнародному середовищі. Крім цих питань, на семінарі була широко розглянута тема спрощення процедур торгівлі, а також - тема публічно-приватного партнерства.

Програма семінару включала наступні блоки питань:

1. Привітання учасників семінару.

Учасників семінару привітали:

Айварас Абромавичус, Міністр економічного розвитку і торгівлі України;

Володимир Щелкунов, Заступник Голови Міжвідомчої робочої групи зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні, Радник прем'єр-міністра України, Президент ICC Ukraine;

Оксана Рейтер, Заступник міністра інфраструктури України з питань євроінтеграції;

Ентоні Морт, Спеціаліст з питань належного управління та протидії корупції, Місія EUBAM;

Маріо Апостолов, Регіональний радник, ЄЕК ООН.

2. Огляд функціональних можливостей Інформаційної системи портового співтовариства.

Досвід експлуатації Системи портового співтовариства (ІСПС).

Можливий подальший розвиток проекту ІСПС, розширення на інші порти, інші види транспорту і на рівень національної стратегії спрощення процедур міжнародної торгівлі.

3. Стратегічний підхід до спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні.

Побудова національного „єдиного вікна“. Імплементация директиви ЄС 2010/65. Досвід проекту AnNa.

4. Національна стратегія щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики. Необхідність реалізації заходів, передбачених в Угоді СОТ про спрощення процедур торгівлі. Дослідження часу випуску товарів у Одеському порту.

Елементи стратегії спрощення процедур торгівлі. Міжвідомче та регіональне співробітництво;

5. Принципи публічно-приватного партнерства в побудові «єдиного вікна» та спрощення процедур торгівлі;

Принципи публічно-приватного партнерства для побудови інфраструктури портів;

Робота ЄЕК ООН з публічно-приватного партнерства;

Законодавство України про публічно-приватне партнерство, проблеми та перспективи застосування;

Публічно-приватне партнерство для розвитку інфраструктури в портах України: поточна ситуація та можливості розвитку.

На закінчення семінару учасники висловили згоду підтримати наступні рекомендації:

1. По загальних питаннях

1.1. Взяти до відома інформацію про успішне функціонування проекту ІСПС у портах Одеської області.

1.2. Проінформувати Прем'єр-міністра України про результати П'ятого міжнародного семінару ЄЕК ООН з питань спрощення процедур торгівлі в Україні, запропонувати Уряду України визначити програму з реалізації рекомендацій семінару.

1.3. Звернутися до Секретаріату ЄЕК ООН з подякою за підтримку у проведенні досліджень готовності України до впровадження заходів, передбачених Угодою СОТ щодо спрощення процедур торгівлі, а також за підтримку роботи Міжвідомчої робочої групи зі спрощенню процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні в напрямку створення національного органу і національної стратегії спрощення процедур торгівлі.

1.4. Запропонувати проведення 6-го Міжнародного семінару ЄЕК ООН та Уряду України «Спрощення процедур торгівлі в Україні» 01 червня 2016 року, в Одесі, Україна.

2. З питань розвитку системи портового співтовариства („єдине вікно – локальне рішення“)

Визначивши основною метою проекту задоволення потреб кінцевих користувачів системи та питання поліпшення управління і контролю за процесами оформлення документів:

2.1. Продовжити подальший розвиток Інформаційної системи портового співтовариства в напрямках:

2.1.2. Повного охоплення процесу переміщення товарів, експортованих та імпортованих через порти Одеської області, включаючи митне очищення.

2.1.3. Розширення можливостей системи, таких як заявка на постановку судна до причалу і спрощення процесу планування прибуття та відходу суден, з метою забезпечення її більшої функціональної користі для зацікавлених сторін.

2.1.4. Повного залучення всіх зацікавлених сторін: приватного сектору, в особі представників експортерів, імпортерів, державних контролюючих органів, зокрема,

прикордонної, митної, ветеринарної, фітосанітарної, санітарно-епідеміологічної та екологічної служб.

2.1.5. Правового врегулювання процесів переміщення вантажів залізничним транспортом при комбінованих перевезеннях з пунктів пропуску в портах до пунктів контролю для пропуску вантажів;

2.1.6. Стандартизації параметрів даних (створення єдиних класифікаторів) для їх використання для електронного обміну інформацією і документами між органами державного керування і контролю з приватним сектором, забезпечуючи торгові процедури і логістичні операції.

2.1.7. Гармонізації даних і моделювання процесів обміну інформацією, із застосуванням таких міжнародних стандартів, як Модель даних Всесвітньої митної організації, коди ЄЕК ООН та інші. Забезпечити нейтральність у застосуванні технології, щоб уникнути залежності від однієї технології (ЕДІФАКТ, XML тощо).

2.2. Впровадження функції статусу відправлення (Track & Trace) для надання користувачам, що мають доступ, можливості централізованого відстеження переміщення вантажу та транспортних засобів по всьому технологічному ланцюгу з метою візуалізації процесів навантаження/послуг, для можливого оперативного реагування, поліпшення технологічних процесів і логістики, забезпечуючи безпечну ланцюг постачання, згідно з Рекомендаціями ЄЕК ООН № 24 „Коди статусу торгівлі та перевезення“.

2.3. Закінчити та опублікувати дослідження про час випуску товарів, що стане індикатором прогресу спрощення процедур торгівлі та інструментом постійного поліпшення процесу для всіх зацікавлених сторін.

2.4. Реалізувати в рамках ІСПС однакову систему звітності для державних органів.

2.5. Регламентувати і унормувати систему обміну інформацією між суб'єктами портової діяльності (в першу чергу між ДП „АМПУ“ і портовими операторами).

2.6. Поширити позитивний досвід проекту ІСПС у портах Одеської області, в тому числі і на внутрішні митні пости.

2.7. Вивчити можливості усунення практики дублювання процесів управління ризиками (у порту та у внутрішніх митних постах).

2.8. Забезпечити усунення суб'єктивності митного контролю, здійснюючи його виключно на основі автоматичного аналізу ризиків та регулярної модифікації профілів ризиків.

2.9. Вивчити можливість застосування ІСПС при міжнародних перевезеннях вантажів повітряним транспортом, в тому числі при мультимодальних перевезеннях з участю такого транспорту, і поширити дію пілотного проекту «Єдине вікно – локальне рішення» на Міжнародний аеропорт «Одеса».

2.10. Рекомендувати Мінінфраструктури України, ГФСУ, Державіаслужбі України актуалізувати "Типову технологічну схему здійснення митного контролю" та Типову технологічну схему пропуску осіб, транспорту і вантажів для повітряних пунктів пропуску, затверджених Постановою КМУ № 451 від 21.05.2012, а також регуляторні акти Мінфіну, Мінінфраструктури, ГФСУ, Державіаслужби щодо електронної обробки вантажів, що перевозяться повітряним транспортом.

3. З питань розвитку національного стратегічного плану спрощення процедур торгівлі, оцінки готовності України застосувати Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі та національного органу зі спрощенню процедур торгівлі згідно з рекомендацією № 4 ЄЕК ООН:

3.1. Закінчити попередній звіт першого етапу дослідження про готовність застосувати Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі до середини червня 2015 р. Не пізніше липня 2015 р. передати його Міністерству економічного розвитку і торгівлі та Торгівельному представнику України та запропонувати провести восени (напр. 30 вересня – 2 жовтня 2015 року), спільно з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, семінар для валідації остаточної доповіді.

3.2. Включити в попередній звіт визначення ключових елементів Угоди СОТ, які є найбільш актуальними та дієвими для України, і виділити ті, які можуть бути реалізовані в першу чергу найбільш швидко та з мінімальними зусиллями і витратами.

3.3. Запропонувати Міністерству економічного розвитку і торгівлі включити результати дослідження в стратегічний план по застосуванню заходів спрощення процедур торгівлі в Україні.

3.4. Для подальшого розвитку стратегічного плану пропонується використовувати: (а) вже розроблений варіант національної стратегії щодо спрощення процедур торгівлі; (б) керівництво ЄЕК ООН щодо складання національної стратегії/дорожньої карти щодо спрощення процедур торгівлі; і (в) результати дослідження про готовність запровадити в Україні заходи Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі. Скласти перелік заходів і строки їх виконання, щоб включити в план здійснення і реалізації стратегічного плану. Також запропонувати взяти до уваги озвучені на семінарі критерії і підходи до формування вимог до певних пунктів цього Стратегічного плану: наприклад з політико-правової основи; інституціональної основи; процедур; джерел фінансування та витрат; комунікаційних/інформаційних технологій; людських ресурсів/навчання; обладнання та інфраструктури.

3.5. У числі заходів, що потребують особливої уваги при формуванні стратегічного плану, визначити:

3.5.1. Забезпечення доступності всіх опублікованих законів, підзаконних актів, правил, формулярів для всіх державних контролюючих органів і відомств, що регулюють міжнародну торгівлю, а також їх публікації в інтернеті;

3.5.2. Розробка спільного плану заходів із зменшення кількості документів, які надаються учасниками зовнішньоекономічної діяльності державним органам при переміщенні вантажів і транспортних засобів через порти і застосування уніфікованого адміністративного документа (WCO - GOVCBR).

3.5.3. Попереднє оформлення, електронні платежі, усунення залежності випуску товарів у вільний обіг від митної оцінки та сплати митних платежів;

3.5.4. Митний пост - аудит;

3.5.5. Проведення регулярного вимірювання часових параметрів, що показують час, необхідний на завершення процедур оформлення та час, необхідний на кожний процес логістики, з аналізом ефективності;

3.5.6. Усунення факторів, які перешкоджають виконанню прийнятих законодавчих актів (зокрема, у сфері спрощення процедур для уповноважених економічних операторів, координації діяльності контролюючих органів, прискореного випуску швидкопсувних вантажів);

3.5.7. Впровадження міжнародних стандартів;

3.5.8. Впровадження інструментів „національного єдиного вікна“ в рамках імплементації директив ЄС та вимог ІМО, використовуючи подальший розвиток інформаційної системи портового співтовариства, використання міжнародних стандартів і досвіду проекту AnNa, а також Багаторічного стратегічного плану щодо впровадження електронної митниці, в тому числі його секції з побудови митно-торгового „єдиного вікна“.

3.6. Продовжити дії по створенню національного органу зі спрощення процедур торгівлі у відповідності зі статтею 23.2 Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі та нової редакції Рекомендації №4 ЄЕК ООН, який повинен бути створений до набрання чинності Угоди. Розглянути доповнення функцій цього органу функціями Національного комітету зі спрощення формальностей, створення якого рекомендовано Конвенцією ФАЛ 1965 року.

3.7. Для ефективного здійснення реформ щодо спрощення процедур торгівлі вжити заходів щодо обмеження негативного впливу частих кадрових змін у регуляторних органах, серйозно розглянути реформу системи стимулів для подолання проблем мотивації та корупції.

4. З питань Публічно-приватного партнерства (ППП) в портах

4.1. Гармонізувати законодавчу та інституційну базу Публічно-приватного партнерства (ППП) в Україні у відповідності з міжнародними стандартами.

4.2. В рамках роботи ЄЕК ООН з розробки міжнародних стандартів і кращих практик за ППП у транспортній сфері Українській стороні, зокрема ДП „Адміністрація морських портів України“ та адміністрації Одеського порту, пропонується прийняти участь у розробці міжнародних стандартів і кращих практик з ППП у портах із метою подальшого їх використання для розвитку ППП в портах України.

4.3. Ініціювати підготовку керівництва з найкращої практики і міжнародних стандартів ППП у портах, включаючи найкращі практичні моделі, які використовуються в світі для розвитку і впровадження ППП в портах.

4.4. Українська сторона запрошує Правління Ділової Ради ЄЕК ООН з ППП надати підтримку Україні з цих питань.

4.5. Ініціювати відбір трьох конкретних пілотних проекту ППП у транспортній сфері (порти, аеропорти, залізниці, автомобільні дороги), які могли б виявити і продемонструвати перешкоди для досягнення результатів, які узгоджуються з потребами України.